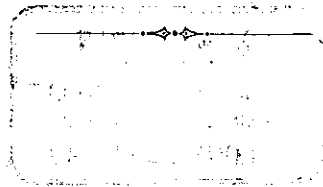

C A R M I N A

SCRIPSIT

FRIDERICVS KOLDEWEY

BRVNSVICENSIS

BRVNSVIGAE

TYPIS JOANNIS HENRICI MEYER

A. MDCCCXC

AD POPVLVM GERMANICVM.

Mense Iunio a. 1878.

Galli tumentis robora non semel
Devicit armis nata Thuiscone
Gens flava: quid prosunt triumphi?
Quid tituli memores? quid altae

Aeris columnae? quid spoliolum onus
Immane? Frustra, credite, vicinus,
Hostis subacti dum furentes
Moribus obsequimur scelestis.

Ah! quis vaganti frena licentiae
Imponet? Auri quis reprimet famem,
Nunc omnia audentem nec ullo
Flagitio vacuum? Quis aestus

Pravae domabit luxuriae vagos?
Quando nefandis, quae patriam premunt,
Dissensionibus levatis
Civibus una aderit voluntas?

Heu! civium amens quo rapuit furor
Mentes dolosis artibus obrutas?
Iam patriae augusti parentis
Tela petunt scelerata pectus.

Heu heu, nefas! Quo nil melius dedit,
Nil maius orbi nec generosius
Numen benignum, GVILIELMVM
Vulneribus lacerat cruenta

Manus latronum, turpiter inquinans
Olim probatam Teutonibus fidem:
Iamiam triumphat quisquis amplam
Invidet Imperio salutem.

Sic laudem honestam polluimus patrum
Ipsique nostro crimine labimur:
Ignava si Virtus senescit,
Turpe viget vitiosa Culpa.

Non, Armini gens, talia te decent.
Ergo nocentem qua premeris luem
Expelle, ne caeco furore
Ipsa tibi moveas ruinam.

Ubique honestum quidquid et est bonum
Fecisse gaude. Carpe iter asperum,
Quo ducit incorrupta Virtus:
Dulce ferent pretium labores.

Haec si lubenti mente peregeris,
Quae nunc agunt te, terga dabunt mala:
Mox Ius redibit Paxque Honosque et
Alma Fides Pietasque sancta.

Et quod faventes dulce ducis caput
Texere divi, gens pia, concine:
INVICTE CAESAR, TER QVATERQVE
MACTE, DECVS COLVMENQVE NOSTRVM!

AD ECCLESIAM.

A. 1875.

Quo ruis, o navis, stridenti agitata procella?
Vastum nonne times aequor ad astra tumens?
Non absorbentes — heu — cuncta voraginis iras,
Non quae sub fluctu saxa dolosa latent?
Iam tua transtra gemunt, lacerantur turbine vela,
Mergere iam dirae te minitantur aquae,
Iam quae regna colunt Orci deformia monstra,
Immani rictu teque tuosque petunt,
Iam nautae trepidant, pars vota precantia supplex
Fundit, linquere te pars male fida parat.
At frustra te, navigium, vesana pericla
Terrent: Qui finxit te Deus ipse teget.
Insignes portas ventosa per aequora merces,
Quis nil in terris dulcius esse potest:
Notitiam veri et pietatem spemque fidemque
Quaeque animos fessos mystica sacra foveant.
Tale onus oceano submergi posse rapaci?
Nescis, quid valeat dextera magna Dei?
Tutam per tristes medios te deferet aestus,
Nec rabiem venti te lacerare sinet.
Ergo fide Deo, pia navis, fide magistro
Christo, qui clavum, qui tua vela regit,
Et tibi quae divus mandavit munera rector,
Ne quis praeripiat, sancta carina, cave.

AD WILHELMVM
DVCEM BRVNSVICENSIVM.

D. 25. m. Aprilis a. 1881.

Tristes ut umbrae diffugiunt, quibus
Involvit orbem nox, ubi sol potens
Surrexit Eois ab oris,
Lumine cuncta fovens novamque

Vitam reducens: non aliter dies
Illuxit olim, quo TIBI, DVX BONE,
Paterna divorum voluntas
Sceptra dedit patriaeque plausus.

Vices secundas! Non vigilantius
Nutrix alumno sedula prospicit:
Custode TE rerum, WILHELME,
Nil trepidat pia gens Leonis.

Non duro ut antehac opprimitur iugo
Ruris colonus; non inopis vorat
Spem turpe foenus; Pax Ceresque
Frugibus arva onerant opimis.

Nunc Culpa poenas promeritas luit,
Abditque foedis se latebris Scelus;
Nunc aequa Lex imos coercet
Quosque patres genuere magni.

Non prisca Virtus, non Pudor aut Honos,
Non sancta, dum TV sceptris geris, Fides,
Non sprete, pro! multis patrono ac
Vindice eget Pietas avita.

His his iuventus artibus, ut iubes,
Imbuta numquam luxurie mala,
Non fraude, non auri nocentis
Abripietur amore tristi,

Sed patrum honestarum aemula laudum
Sudore et armis corpora roborans,
INVICTE DVX, non TE monente
Pro patria metuet perire.

Et tale quod nunc auspice TE genus
Crescit, peractis imperii decem
Lustris beati, dum faventum
Agmen io resonat triumpho,

Omnis iuventus non sine praesidium
Plausu lubenti: MACTE, canit, SCHOLARVM
AVGVSTE CVSTOS! AD BEATOS
SERVS AVOS ABEAS PATREMQUE!

SALVE IMPERATOR!

D. 18. m. Maii a. 1889.

Nunc cinge laetis tempora frondibus,
Nec tibiae nec parce tubae sonis,
 Brunsviga, et incedente pompa
 Concine io, ter io triumphe!

Nam civium quem votaue principis
Diu vocabant, en adit inclutas
 Arces Leonis, GVILIELMVS,
 Praesidium patriae decusque.

Non tale carmen, pro! suboles tua
Olim sonabat, quum spatio brevi
 Centum dierum duplicatam
 Imperium traheret ruinam.

Nam Guilielmus, pro dolor! occidit,
Quo nemo Magni est nomine dignior;
 Mox patriae spem, Fridericum,
 Fata eadem rapuere iniqua.

Sic celsae in altis montibus ilices,
Fractae tremendo fulminis impetu,
 Ingente procumbunt ruina:
 Terra tremit viridisque silva.

Quis vidit umquam talia funera?
Tu, gens ut omnis nata Thuiscone,
Heu! lacrimis iustis obortis
Non poteras cohibere fletus.

Sed mitte curas et miseras preces
Tristesque planctus: en dedit ALTERVM
Caeleste numen GVILIELMVM,
Ingenio similem prioris.

Hic aptus armis, pacis amantior,
Avumque honestis artibus aemulans,
Noctes diesque expers quietis
Invigilat patriae saluti.

Quid prisca Virtus, quid iubeat Fides,
Ore eloquenti, quid Pietas, docet:
Invictus — hoc maius — labore
Quae monuit facere ipse gaudet.

Sanctis coercens crimina legibus,
Fraude innocentem non sinit opprimi:
Curis laborantes catervas
Voce levat placida manuque;

Sed qui scelestis pectora, pro pudor!
Turbae imperitae consiliis agunt,
Hos impiger ritu tremendi
Persequitur domitoris hydrae.

Iam sentientes CAESARIS indolem
Galli minori fronte superbiunt,
Regesque longinqui et potentes
Dona ferunt sociantque foedus.

Hoc GVILIELMVM lumine nobilem
Cives amanti pectore diligunt:
Monstrare proli gestienti
Dulce caput properant parentes.

Et tu flagranti prensa cupidine,
Brunsviga, dudum CAESARIS expetis
Spectare vultum: O sol canende,
Tandem ades; o bone sol, aveto!

Sic pande mecum, curribus aureis
Fausto invehentem carmine prosequens,
Laetoque plausu comprobante:
Macte, sona, bone macte CAESAR.

Ne sperne honores, quos TIBI civium,
O MAGNE PRINCEPS, magnus amor parat,
Prolemque Brunonis fidelem
Adspice luminibus benignis.

Immota semper nostra fides manet,
Dum flava ripis labitur Oacra:
Non ulla salvo GVILIELMO
Brunopolis metuet pericla.

AD GYMNASIVM GVELPHERBYTANVM.

D. 15. m. Octobris a. 1879.

Vides, ut altum tendat ad aethera
Moles, iuventae quam docili choro
Musisque sacravit Wilhelmus,
Grande decus patriae atque custos?

Hic nunc volenti mente cohors frequens
Discet, quid ipsam, quid patriam invet,
Discet, quid aeterni parentis
Sancta vetent iubeantve iura.

Hic ceu salubris fontis aquas bibet
Quae Flaccus olim, quae cecinit Maro,
Plectroque quae vocaliore
Maeonidae sonuit Camena.

Pectus quid audens, quid valeat manus
Impigra, pubes hic Danaï ferox
Ostendet ac fortis Quirini
Sanguis; at aure lubentiore

Audisse proles gestiet Armini
Laudes parentum, quis Pudor et Fides
Et Ius et inconcussa Virtus
Egregios peperit triumphos.

His ipse ut olim floreat artibus,
Gnavus laboris nil fugiet puer,
Non membra quae firmat palaestram,
Palladis aut vigiles lucernas,

Sed indecorum quidquid et est bono
Non cive dignum, plus metuet nece,
Pro patria dulci paratus
Nobilitante perire leto.

Talem iuventam progenuit schola
Huc usque. Talem hac sede nova ferens
Guelpherbyti nomen per orbem
Provehet ac meritos honores.

Hanc nutriens spem Te, Schola, nunc pio
Salvere ritu turba iubet favens:
Ter concinit Salve quaterque
Qui Tuus est et erit poeta.

AD GYMNASIVM HELMSTADIENSE.

D. 12. m. Octobris a. 1882.

Macte, quae flores, ubi divus olim
Iulius Musis docili et iuventae
Condedit sedes, Schola cara, macte
 Tempore festo,

Clara quo magni suboles Leonis
Civitate omni voluit probante
Agmini docto spatiosiora
 Tecta recludi.

Laude nam crescente Tua per orbem
Undique affluxit iuvenum caterva
Larga: non turmas capiunt vetusta
 Atria densas.

Vere sic succrescit in alveari
Turba gratorum studiosa florum
Sedulo carpens per amoena ruris
 Suavia mella.

Sede iam multi solita exierunt,
Patriae magnum column decusque:
Ecce crebri adsunt pia nuncupantes
 Vota precesque.

Horum ego immixtus numero faventi
Laetus incedens animo, quid almae
Debeam matri, memori voluto,
 Quidque magistris,

Qui salutari puerum inscientem
Arte formarunt studiisque rectis:
Vestra, dum spiro, mihi cara imago
 Pectore inhaeret,

Regna seu duri subiistis Orci,
Unde — pro! — nullus remeavit unquam
Sive, quod laetor, remorante Parca
 Ducitis aevum.

Gratiis ergo precibusque fusis
Omnium plausu bene concinente
Rite conclamo: Schola cara, macte
 Terque quaterque!

AD CAROLVM STOETER.

D. 25. m. Septembris 1877.

Votis salutat vox mea candidis
Te luce festa, conspicuum decus
Ecclesiae, cui non iniqua
Sors superum cecidit favore.

Uxor fidelis, quae iuveni Tibi
Nupsit, senectam blanda Tuam colit;
Dilecta succrescit propago,
Optima spes Tibi coniugique.

Laete virenti fronde oleae Tibi
Minerva crines, diva loqui potens,
Stoeter, revinxit, venam acuti
Ingenii tribuens benignam.

Sacris libellis quae tenebris iacent
Velata, promis, docte modos, quibus
Cantus pios sanctae Sioni
Rex cecinit cithara decorus.

Christi colentes Tu quotiens doces
Voce eloquenti, corda stupent pia;
Non dees Tuis, si quis dolore
Angitur aut cruciante culpa.

Sceptro fidelem sic placido regis
Dignus sacerdos Christiadum gregem;
Iam muneris Parca volente
Lustra decem Tibi sunt peracta.

Ergo faventum fida cohors, diem
Festum celebrans, vota facit pia.
Laeti sonamus ter quaterque:
Macte, senex venerande, macte!

EPITHALAMIVM.

D. 22. m. Iulii a. 1875.

Dulcis sagitta vix Veneris puer,
Hermanne, pectus contigerat Tibi,
Cum fervidus noctu dieque
Corde furit misero decorae

Ardor puellae, cui Charitum chorus
Sparsit venustis muneribus caput;
Quoquo vagaris, blanda circum
Te volitat Gabrielae imago.

Tandem benigni sollicitas preces
Divi audierunt. Iam roseo genas
Pudore candens virgo amata
Te timido ore vocat maritum.

Cara relictæ sede parentium
Nunc ad penates Te sequitur novos,
Coniunx fidelis, praebitura
Dulce domo decus ac salutem.

Iam curae iniquae Te fugient uti
Noctis tenebrae, cum rutilum caput
Sol aequore extollens Eoo
Lumine spargit agros sereno.

Iam nulla dulci laetitia dies
Umquam carebit. Digna parentibus
Olim colet Vestram senectam
Promerito suboles amore.

Non longa Parcae tempora foederi
Vestro negabunt. Vivite, vivite,
Sedes quoad Vos hora eadem
Elysii excipiunt beatae.

AD GVILIELMVM HILLE.

D. 28. m. Maii 1874.

Ad modum: Gaudeamus igitur.

Salve, senex candide,
Optime abbatum!
Iam est semisaeculum,
Ex quo munus publicum
Tibi est mandatum.

Primo hic Guelpherbyti
Pueros docebas:
Studiosam iuventutem
Ad doctrinam et virtutem
Docte instruebas.

Postea Helmstadium,
Sancte vir, migrasti:
Piis vocibus in templo,
Vitae integro exemplo
Pium gregem pasti.

Tandem redis, omnium
Votis huc vocatus:
Gaudet tota civitas,
Gaudet cleri pietas
Gaudet candidatus.

Iamiam diu noster es,
Noster et manebis.
Diu scholas gubernabis,
In ecclesia regnabis,
Vives et valebis!

Quod ut fiat, concrepet
Clangor poculorum!
Conclamemus: Vivat ille,
Vivat abbas noster Hille,
Decus clericorum!

AD FERDINANDVM DE HEINEMANN.

D. 6. m. Novembris 1875.

Ad modum: Salve senex imperator.

Salve, scholae gubernator,
Iuventutis moderator,
Decus nostrum lucidum!
Diem festum gratulamur,
Pia gaudia testamur,
Grata turba iuvenum.

Studio cum singulari
Quinque lustra iam scholari
Functus es officio.
Bonas artes et virtutem
Studiosam iuventutem
Docuisti sedulo.

Ergo laeti die festo
Conclamamus: Macte esto,
Macte, rector candide!
Macte, dux, quem reveremur,
Tua signa nos sequemur.
Te vincemus auspice.

CARMEN SEMISAECVLARE.

Guelpherbyti d. 18. Junii a. 1878.

Ad modum: Gaudeamus igitur.

Gaudeamus, iuvenes,
Pocula tollamus!
Artis nunc gymnasticae,
Artis honestissimae,
Laudes concinamus!

Quae est ars, quae dignior
Palma sit honorum?
Reddit corpus alacre,
Sanum, firmum, agile,
Patiens laborum.

Laeta reddit pectora
Gnavae iuventutis;
Sanis in corporibus
Sanus est et animus
Et amans virtutis.

Vivant ergo ter quater
Digni seniores,
Olim qui impavidi
Nostri sodalicii
Fuerunt auctores!

Vivat schola, omnium,
Qui hic sumus, nutrix!
Studiorum, pietatis
Honestaeque libertatis
Semper esto tutrix!

Vivat et Wilhelmus dux,
Patriae curator!
Vivat et Imperium,
Cura nostra omnium,
Vivat Imperator!

Pereant qui invident
Patriae saluti:
Odimus flagitia,
Pro dilecta patria
Mori non cunctamur.
